ΑΝΑΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Διελύθη ὁριστικὰ ὁ μῦθος τῆς ἀνδρικῆς «ὑπεροχῆς»

ΔΕΚΤΗ Η ΑΛΛΑΓΗ ΣΙΓΑ-ΣΙΓΑ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ἡ ἐπικρατοῦσα μέχρι πρὶν λίγα χρόνια ἀντίληψη, ἦταν ὅτι οἱ ἄνδρες, σωματικὰ ἀνώτεροι ἀπὸ τὶς γυναῖκες, καὶ ψυχικὰ περισσότερο ἰσορροπημένοι, ἦταν γεννημένοι γιὰ νὰ κυριαρχοῦν. Ἐργάζονταν σκληρὰ γιὰ νὰ ζήσουν τὴν οἰκογένειά τους, ἀπαιτοῦσαν γιὰ ἀντάλλαγμα ἀπὸ τὶς γυναῖκες τους ὑποταγὴ καὶ καλομαγειρευμένο φαγητό, εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ βγαίνουν μόνοι τὰ βράδια, προσβάλλονταν συχνότερα ἀπὸ ἕλκος καὶ καρδιοπάθειες καὶ πήγαιναν νωρίτερα στὸν τάφο ἀπὸ τὶς γυναῖκες τους.

Ἡ ζωὴ ἔμοιαζε γιὰ τοὺς ἄνδρες μὲ μιὰ ζούγκλα, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλάχιστοι γύριζαν ἀλώβητοι. Ἡ μορφωτικὴ ὅμως ἐπανάσταση τῆς 10ετίας τοῦ 1960, ποὺ ἄρχισε νὰ ἀμφισβητεῖ τὴν ἐπαγγελματικὴ ἐπιτυχία σὰν «ὑπέρτατη ἀξία», ἔκανε πολλοὺς ἄνδρες νὰ σκεφτοῦν ἂν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἀφοσιώνονται ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο στὴν ἐργασία τους, παραμελώντας ὅλα τὰ ἄλλα ἐνδιαφέροντα.

Ἡ ἔκρηξη τοῦ Κινήματος γιὰ τὴν Ἀπελευθέρωση τῆς Γυναίκας, δὲν βοήθησε μόνο τὶς γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄνδρες. Γιατὶ ἀπὸ τότε, οἱ ἄνδρες ἀρχίζουν νὰ συνειδητοποιοῦν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι, ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ γυναῖκες, καταπιέζονται ἀπὸ τὸν προκαθορισμένο ρόλο τους: ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀποδείξουν ὅτι εἶναι οἱ κυρίαρχοι τόσο στὸ ἐπαγγελματικό, ὅσο καὶ στὸ κοινωνικὸ καὶ οἰκογενειακὸ πεδίο.

Στὴ μέση ἀστικὴ τάξη, ὅπου τὸ φεμινιστικὸ κίνημα ἔχει μεγαλύτερη ἀπήχηση, οἱ ἄνδρες ἀναθεωροῦν τοὺς στόχους τους, τὶς ἀντιλήψεις τους γιὰ τὸ τί σημαίνει «ἐπιτυχία», τὴν ἰδέα ποὺ ἔχουν γιὰ τὸν ἑαυτό τους σὰν δυναμικοὺς συζύγους καὶ τέλειους ἐραστές.

ΣΙΩΠΗΡΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Ἀναγκαστικά, ἡ ὁλοένα καὶ μεγαλύτερη παρουσία τῆς γυναίκας στόν, ἐπαγγελματικὸ στίβο, ἀναγκάζει τοὺς ἄνδρες νὰ ἀναθεωρήσουν τὰ παραδοσιακὰ πρότυπά τους. Ἕνα ἄμεσο ἀποτέλεσμα εἶναι τὸ ὅτι, ὁ μισθὸς τῆς ἐργαζόμενης συζύγου, ἐπιτρέπει στοὺς ἄνδρες νὰ δουλεύουν λιγότερο καὶ νὰ ἐνδιαφέρονται περισσότερο γιὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς τους. Ἀρνοῦνται νὰ κάνουν ὑπερωρίες, ἀπορρίπτουν μεταθέσεις καὶ προαγωγὲς ἀκόμα, γιὰ τὶ προτιμοῦν νὰ μένουν περισσότερο χρόνο σπίτι τους, μὲ τὴν οἰκογένειά τους. Καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἀρχίζουν νὰ μοιράζονται τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὴν ἐργαζόμενη σύζυγό τους. Ἀναλαμβάνουν τὴν φροντίδα τοῦ παιδιοῦ δίνοντας ἕνα οὐσιαστικότερο νόημα στὸν ρόλο τοῦ πατέρα. Δὲν ντρέπωνται πιὰ νὰ ἐκφράσουν συναισθήματα, ποὺ παλαιότερα χαρακτηρίζουν εἰρωνικὰ σὰν «γυναικεία». Ὁμολογοῦν τὶς φοβίες τους, δὲν διστάζουν ἀκόμα καὶ νὰ κλάψουν — αὐστηρὰ ἀπαγορευμένη ἐνέργεια, σύμφωνα μὲ τοὺς παλιοὺς κανόνες τοῦ ἀνδρισμοῦ.

Σύμφωνα μὲ ἔρευνες ποὺ ἔγιναν πρόσφατα, οἱ ἄνδρες νοιάζονται νὰ ἱκανοποιήσουν σεξουαλικὰ τὶς γυναῖκες, ἀντίθετα μὲ τὸ παρελθόν, ποὺ δὲν ἐνδιαφέρονταν παρὰ μόνο γιὰ τὴν δική τους ἱκανοποίηση. Ὡρισμένοι ἄνδρες, μάλιστα παραδέχονται ὅτι θὰ ἤθελαν νὰ ἀναπτύσσουν οἱ γυναῖκες τους μεγαλύτερη πρωτοβουλία στὸν ἔρωτα, ἐνῶ πολλοὶ δὲν διστάζουν νὰ ὁμολογήσουν πιὰ ὅτι ἀντιμετωπίζουν σεξουαλικὰ προβλήματα.

Ἡ ἀλλαγή, ὅμως, στὴν νοοτροπία καὶ στὴν στάση τῶν ἀνδρῶν ἐμφανίζεται κυρίως στοὺς νέους, ποὺ ἡ ἡλικία τους κυμαίνεται ἀπὸ τὰ 20 μέχρι τὰ 35 χρόνια. Ἡ πλειοψηφία τῶν μεγαλύτερων ἀνδρῶν δὲν ἔχει τροποποιήσει τὶς ἀπόψεις της γιὰ τὸν ρόλο τοῦ ἄνδρα καὶ τῆς γυναίκας. Ἀλλά, ἀκόμα καὶ ἀνάμεσα στοὺς νέους ποὺ ἔχουν δεχτεῖ τὴν ἀλλαγὴ τῶν παραδοσιακῶν ρόλων παρουσιάζονται ἀντιφάσεις.

Τὸ ἐρώτημα ποὺ τίθεται εἶναι, τὶ εἴδους ἀλλαγὲς εἶναι πρόθυμοι νὰ δεχτοῦν οἱ ἄνδρες, ποὺ ἔχουν διαπαιδαγωγηθεῖ μὲ τὴν ἀντίληψη τῆς ἀνδρικῆς ὑπεροχῆς;

ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΗ

Τὰ σπέρματα τοῦ κλονισμοῦ τῆς ἀνδρικῆς ὑπεροχῆς βρίσκονται στὴν δεκαετία τοῦ 1960, τότε ποὺ οἱ χίππυς καὶ τὰ παιδιὰ τῶν λουλουδιῶν ἀπέρριψαν τὸ πρότυπο τοῦ πετυχημένου ἄνδρα τῆς δεκαετίας τοῦ '50. Ἡ νέα σεξουαλικὴ ἠθικὴ παραμέρισε, τὰ κριτήρια βικτωριανῆς ἐποχῆς γιὰ τὴν γυναικεῖα ἀγνότητα. Καὶ οἱ λιποτάκτες τοῦ πολέμου, τοῦ Βιετνάμ, κατέρριψαν τὸν μύθο ὅτι ὁ ἄνδρας ἀποδεικνύει τὸν ἀνδρισμό του στὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Ἡ δεκαετία τοῦ 1960 ἦταν μία περίοδος ἐξεγέρσεως ὅλων ἐκείνων ποὺ ἐπεδίωκαν τὴν ἀλλαγή. Πρῶτα οἱ μαῦροι, μετὰ οἱ νέοι καὶ τέλος οἱ γυναῖκες ἐξεγέρθηκαν ἐναντίον τῶν ρόλων, γιὰ τοὺς ὁποίους τοὺς εἶχε ἐτοιμάσει ἡ κοινωνία. Ὅμως, οἱ ἄνδρες δὲν εἶναι ἀκόμα ἕτοιμοι νὰ παραδώσουν τὰ σκῆπτρα τῆς ὑπεροχῆς τους, ἂν καὶ συνειδητοποιοῦν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀλλαγῆς τῶν παραδοσιακῶν ρόλων.

Ἀπὸ τὴν ἔρευνά της σὲ νεαροὺς φοιτητὲς γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ βιβλίου της «Διλήμματα ἀνδρισμοῦ», ἡ κοινωνιολόγος Μίρρα Κομαρόβσκι ἀνακάλυψε ὅτι μόνο τὸ 10% εἶναι πραγματικὰ ἀπελευθερωμένοι ἀπὸ τὴν παλιὰ νοοτροπία. Ἡ πλειοψηφία πέφτει σὲ ἀντιφάσεις.

Θεωρητικά, υἱοθετοῦν τὴν ἰδέα τῆς ἐργοζόμενης γυναίκας, ἀλλὰ τονίζουν ὅτι στὸν ἐπαγγελματικὸ τομέα ἡ σύζυγος δὲν πρέπει νὰ συναγωνίζεται τὸν ἄνδρα της. Ἂν καὶ ἐγκρίνουν τὴν ἀνεξαρτησία τῆς γυναίκας, ἀποδοκιμάζουν τὶς «ἐπιθετικὰ φιλόδοξες» συμφοιτήτριές τους.

Ἂν καὶ οἱ ἄνδρες πράγματι ὑποστηρίζουν τὸ κίνημα γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς γυναίκας, καταλήγει στὴν ἔρευνά της ἡ Ἀμερικανίδα κοινωνιολόγος, ἀντιμετωπίζουν προβλήματα στὸ νὰ ἐφαρμόσουν τὶς νέες αὐτὲς ἰδέες στὴν πράξη.

Στὴν σύγχυση αὐτὴ συμβάλλουν καὶ οἱ ἴδιες οἱ γυναῖκες. Μία μεγάλη ἔρευνα ποὺ ἔγινε τὸ 1977 σ' ὁλόκληρες τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ἀπέδειξε ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν γυναικῶν θέλει τὸν ἄνδρα τρυφερὸ καὶ συντροφικό, ἀλλὰ θαυμάζει παράλληλα καὶ τὶς κλασσικὲς ἀνδρικὲς ἀρετές, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐπιτυχίας.

Ὅμως, παρὰ τὶς ἀντιφάσεις ποὺ παρουσιάζονται, οἱ περισσότεροι κοινωνιολόγοι ὑποστηρίζουν ὅτι στὴν νεώτερη γενιὰ οἱ παραδοσιακοὶ ρόλοι τοῦ ἄνδρα καὶ τῆς γυναίκας ἔχουν ὑποστεῖ μία ἀλλαγή. Οἱ γυναῖκες πράγματι ἐξεγέρθηκαν καὶ ἀπαίτησαν τὴν θέση ποὺ δικαιοῦνται μέσα σὲ μία κοινωνία, ἐνῶ οἱ ἄνδρες διανύουν τώρα μιὰ μεταβατικὴ περίοδο. Οἱ γυναῖκες πρέπει νὰ τοὺς δώσουν τὸν κατάλληλο χρόνο, ὥστε νὰ δεχτοῦν τὴν ἐπιθεία αὐτὴ ἀλλαγή. Ὅπως δήλωσε χαρακτηριστικὰ ἕνας εἰκοσιπεντάχρονος νεαρὸς «Ἀνήκω στὴν πρώτη γενιὰ τῶν ἀνδρῶν ποὺ μεγάλωσαν κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ φεμινισμοῦ. Εἶναι δύσκολο νὰ ἀποβάλλω ὅλα ὅσα μοῦ κληροδότησαν οἱ προηγούμενες γενιὲς γιὰ τὴν ἀνδρικὴ ὑπεροχή.

Ὅμως, αἰσθάνομαι ὅτι εἶναι ἀνόητο νὰ καταπιέζομαι γιὰ νὰ ὑποδυθῶ τὸ ρόλο τοῦ τυπικοῦ ἀρσενικοῦ. Πάνω ἀπ' ὅλα μὲ ἐνδιαμέρει νὰ εἶμαι ἄνθρωπος».

Γιὰ νὰ ἐκφραστεῖ ἡ ἁπλῆ ἀλήθεια σημαίνει ὅτι στὴν νοοτροπία αὐτοῦ τοῦ νεαροῦ ἄνδρα — καὶ τῶν ἑκατομμυρίων ὁμοίων του — ἔγιναν βαθεῖες ἀλλαγές. Χρειάστηκε, ὅμως νὰ πραγματοποιηθεῖ μιὰ ἐπαναστατικὴ διαδικασία ὥστε οἱ ἄνδρες νὰ συνειδητοποιήσουν αὐτὴ τὴν ἀλήθεια νὰ τὴν δεχτοῦν καὶ νὰ τὴν ἐκφράσουν, χωρὶς τὸν φόβο ὅτι θὰ χάσουν τὸν ἀνδρισμό τους....

ΤΟ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

Ἀσπιρίνη καὶ καρδιὰ

Μπορεῖ νὰ προλάβη καρδιακὲς παθήσεις

ΜΕΓΑΛΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Στοὺς «Τάϊμς» τῆς Νέας Ὑόρκης δημοσιεύτηκε ἄρθρο τοῦ διάσημου γιατροῦ Μίκαελ Χάλμπερσταν:

Ἡ ἀσπιρίνη εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ καταπληκτικότερα φάρμακα, ποὺ ἔχει γνωρίσει ποτὲ ἡ ἀνθρωπότητα. Πάνω ἀπὸ 2.000 χρόνια τώρα ὁ Ἱπποκράτης χρησιμοποιοῦσε τὴ φλούδα τῆς ἰτιᾶς, ποὺ περιέχει οὐσία χημικὰ συγγενικὴ πρὸς τὴν ἀσπιρίνη, γιὰ τὴν ἀνακούφιση ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὸν πυρετό.

Ἡ σύγχρονη ἀσπιρίνη πρωτοκατασκευάσθηκε τὸ 1874. Εἴκοσι περίπου χρόνια ἀργότερα οἱ γιατροὶ ἄρχισαν νὰ τὴ συνιστοῦν στοὺς ἀσθενεῖς τους για νὰ τοὺς ἀνακουφίζουν ἀπὸ πόνους καὶ φλεγμονὲς λόγω ρευματοειδοῦς ἀρθρίτιδας, ρευματικοῦ πυρετοῦ, ποδάγρας, πονοκέφαλου, πυρετοῦ καὶ ὀδοντόπονου.

Σήμερα ὅμως οἱ ἐπιστήμονες διατυπώνουν διάφορες εἰκασίες κατὰ πόσο ἡ ἀσπιρίνη, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἐμπορικὴ ὀνομασία τοῦ ἀκετυλοσαλικυλικοῦ ὀξέος, μπορεῖ νὰ κάμει καὶ ἄλλα θαύματα. Καὶ πρὶν ἀπ' ὅλα γιὰ τὸ ἐνδεχόμενο μιὰ μικρὴ καθημερινὴ δόση ἀσπιρίνης νὰ προστατεύει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸν μεγαλύτερο ἐχθρό του — τὶς καρδιακὲς προσβολές.

Ἡ θεωρία αὐτὴ ἀπορρέει ἀπὸ τὶς παρατηρήσεις πὼς ἡ ἀσπιρίνη ἀποτρέπει τὴ συσσώρευση ὁρισμένων εἰδικῶν κυττάρων τοῦ αἵματος, ποὺ λέγονται αἱμοπετάλια. Τὰ αἱμοπετάλια ἀποτελοῦν οὐσιαστικὸ στοιχεῖο τῆς φυσιολογικῆς πήξεως, ἀλλὰ κάποτε κολλοῦν μεταξύ τους καὶ μέσα σὲ φυσιολογικὰ αἱμοφόρα ἀγγεῖα. Ὅπως τὸ μαργαριτάρι μαζεύει πάνω του κόκκους ἄμμου, ἔτσι κι' ἕνας μεγαλύτερος θρόμβος αὐξάνει ὅλο καὶ περισσότερο τὶς ἀρχικὲς του διαστάσεις.

Ἡ συσσώρευση αὐτῶν τῶν κυττάρων, κατὰ τὴν ἴδια πάντοτε θεωρία, προκαλεῖ, καὶ στὴ συνέχεια ἐπαυξάνει τοὺς ἐπικίνδυνους θρόμβους, ποὺ σχηματίζονται μέσα στὶς ἀρτηρίες. Συσσωρεύονται γιὰ νὰ ἐπιβραδύνουν καὶ στὴ συνέχεια νὰ σταματήσουν τὴ ροὴ τοῦ αἵματος. Ὅταν οἱ θρόμβοι γίνουν πολὺ μεγάλοι καὶ ἀποφράξουν μιὰ ἀρτηρία, στὴν καρδιὰ ἢ στὸν ἐγκέφαλο, τότε προκαλοῦν πολλὲς ἀπὸ τὶς 1.5 ἑκατομμύριο καρδιακὲς προσβολὲς καὶ τὶς 600.000 ἀποπληξίες, ποὺ σημειώνονται κάθε χρόνο.

Κλινικὴ μελέτη σὲ ἐθνικὴ κλίμακα, προβλεπόμενης διαρκείας 3 ἐτῶν, μὲ 4.500 ἀσθενεῖς ἡλικίας 30 ἕως 69 ἐτῶν, ποὺ ἔχουν ὑποστεῖ μία ἢ περισσότερες καρδιακὲς προσβολὲς (γνωστὲς ἐπίσης καὶ ὡὰν μυοκαρδιακὰ ἐμφράγματα) συνεχίζεται ἤδη ἀπὸ τὸ 1976. Οἱ μισοὶ ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς παίρνουν ἕνα γραμμάριο ἀσπιρίνη καθημερινά, ἐνῶ ἄλλοι μισοὶ ἀπ' αὐτοὺς παίρνουν κάποιο ἀνοιχτόχρωμο χάπι, ἡ οὐσία, ποὺ δὲν ἔχει καθόλου ἐπιπτώσεις. Ἕνα γραμμάριο ἀσπιρίνη ἀντιστοιχεῖ σὲ τρία συνηθισμένα χάπια ἀσπιρίνης. Ὑπάρχουν ἐλπίδες πὼς τὰ ἀποτελέσματα θὰ δείξουν κατὰ πόσο ἡ ἀσπιρίνη περιορίζει τὴ θνησιμότητα καὶ τὶς ἐπιπτώσεις τῶν μυοκαρδιακῶν ἐμφραγμάτων καὶ ἠμιπληγιῶν.

Τὸ Ἐθνικὸ Ἰνστιτοῦτο Καρδιᾶς, Πνευμόνων καὶ Αἵματος δαπανᾶ 17 ἑκατομμύρια δολλάρια γιὰ τὴ Μελέτη τῶν ἐπιπτώσεων τῆς ἀσπιρίνης στὰ μυοκαρδιακὰ ἐμφράγματα. Σκοπὸς του εἶναι νὰ βεβαιωθεῖ πὼς εἶναι ἀσφαλὲς νὰ χορηγεῖται ἀσπιρίνη σὲ μεγάλο ἀριθμὸ ἀτόμων, ποὺ εἶναι ὑποψήφιοι καρδιακῆς προσβολῆς ἢ ἀποπληξίας.

Ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ μικρὴ ἀκόμη δόση τοῦ ἑνὸς γραμμαρίου, ἡ ἀσπιρίνη παρουσιάζει ὁρισμένες περενέργειες. Κάπου 500.000 ἄτομα στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες δὲν μποροῦν νὰ ἀνεχθοῦν τὴν ἀσπιρίνη — ἀκοῦν βόμβο στ' αὐτιά τους, καταλαμβάνονται ἀπὸ ναυτία, ἐμετούς, διάρροια, γαστρεντερικὲς αἰμορραγίες, ἕλκη καὶ ἄλλα προβλήματα.

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Σὲ ἀκόμη μεγαλύτερες δόσεις, τῶν τριῶν γραμμαρίων τὴ μέρα, ἡ ἀσπιρίνη μπορεῖ νὰ προξενήσει ζημιὰ στοὺς νεφροὺς. Δέκα, ἑξ ἄλλου, ὡς τριάντα γραμμάρια μαζεμένα (δηλ. κάπου 30 ὡς 90 χάπια συνηθισμένα) προκαλοῦν συνήθως τὸ θάνατο. Ἡ προαναφερθεῖσα μελέτη τοῦ Ἰνστιτούτου Καρδιᾶς κλπ. γιὰ σκοπὸ τῆς ἔχει ἐπίσης νὰ διαπιστώσει κατὰ πόσο ἡ ἀσπιρίνη εἶναι ἀποτελεσματικὴ γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τῶν καρδιακῶν προσβολῶν σὲ ὁμάδες ἀτόμων, ποὺ διατρέχουν αὐξημένους κινδύνους. Ὁ πως ἐπίσης καὶ νὰ προσδιορίσει τὴν ποσότητα, ποὺ εἶναι ἀναγκαία γι' αὐτὸ τὸ σκοπό.

Ὅσο κι' ἂν ἡ πιθανότης νὰ βοηθεῖ ἡ ἀσπιρίνη στὴν ἀποτροπὴ τῶν καρδιακῶν προσβολῶν δὲν ἔχει ἀκόμη ἀποδειχθεῖ, οὔτε καὶ πρόκειται νὰ γίνει αὐτὸ γι' ἀρκετὰ ἀκόμη χρονια, εἶναι ὡστόσο κάτι ποὺ θὰ συνιστοῦσα στοὺς ἀσθενεῖς μου νὰ τὸ ἔχουν ὑπ' ὄψη τους προτοῦ ἀκόμη γίνουν γνωστὰ τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἀσπιρίνη δὲν εἶναι ἀκριβή, οἱ κίνδυνοι παρενεργειῶν εἶναι ἐλάχιστοι, ἐνῶ οἱ παθήσεις τῶν στεφανιαίων εἶναι καὶ τόσο συνηθισμένες — ἰδιαίτερα μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν, ποὺ ἔχουν περάσει τὰ τριάντα τους χρόνια. Γι' αὐτὸ καὶ συμβουλεύω τοὺς ἄρρενες ἀσθενεῖς μου, ὅπως καὶ πολλὲς ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ παρακολουθῶ νὰ παίρνουν τὴν ἀσπιρίνη καθημερινά. Τὸ κάνω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος.

Ὁ συλλογισμός μου, σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση, εἶναι πὼς ἡ ἀσπιρίνη ἐπιβραδύνει τὴ σκλήρυνση τῶν ἀρτηριῶν, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ ἀσθενεῖς μου νὰ κερδίσουν τέσσερα μὲ πέντε χρόνια. Κι' ἂν δὲν ἔχει αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, τότε οἱ ἀσθενεῖς μου δὲν ἔχουν χάσει τίποτε, παρὰ λίγα λεφτὰ μόνο.

Ὁ προσωπικός σας γιατρὸς μπορεῖ νὰ ἔχει διαφορετικὴ γνώμη. Μπορεῖ νὰ γνωρίζει κάποια συγκεκομμένη αἰτία, γιὰ τὴν ὁποία ἐπιβάλλεται νὰ ἀποφεύγετε τὴν ἀσπιρίνη. Λόγου χάρη, ἄτομα μὲ αἰμοφιλία, ἢ ἄλλοι ποὺ ἤδη παίρνουν ἀντιπηκτικὰ θὰ πρέπει, συνήθως νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἀσπιρίνη. Ἀλλὰ καὶ ὅσοι παίρνουν ἀσπιρίνη τακτικά, γιὰ ὁποιονδήποτε λόγο, θὰ πρέπει νὰ τὴν παιρνουν στὴ διάρκεια τοῦ φαγητοῦ ἢ ὕστερα ἀπ' αὐτό.

Τέλος, κάτι ἀκόμη: Ἡ ἀσπιρίνη δὲν ἀποτελεῖ ἐγγύηση κατὰ τῶν καρδιακῶν προσβολῶν, τῶν μυοκαρδιακῶν ἐμφραγμάτων ἀλλὰ μέρος μόνο ἑνὸς προγράμματος, ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα λογικὸ διαιτολόγιο, τακτικὲς σωματικὲς ἀσκήσεις, ἀποφυγὴ τοῦ καπνίσματος καὶ περιοδικὲς ἰατρικὲς ἐξετάσεις.

(Ο ΣΑΚΗΣ)
Στὸ ἀναμμένο
Τζάκι μας
σᾶς περιμένουμε γιὰ
ΦΡΕΣΚΟ ΨΑΡΙ
καὶ ΜΠΡΙΖΟΛΕΣ
στὰ κάρβουνα
ΚΑΚΑΒΙΑ
κάθε μέρα
«ΠΛΑΤΑΝΙΑ»
(Ο ΣΑΚΗΣ)
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΓΚΑΔΟΛΟΣ
παραλία Ψαθοπύργου
Τηλ. 931.402

ΚΟΣΜΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ
ΛΟΥΚΟΥΛΟΣ
ΑΠΟ ΜΕΘΑΥΡΙΟ ΠΕΜΠΤΗ
ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ
Ο ΑΣΥΓΚΡΙΤΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ
ΤΟΛΗΣ
ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΟΥ
ΓΙΑ ΑΞΕΧΑΣΤΕΣ ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΕΣ ΩΡΕΣ
ΚΑΙ ΚΕΦΑΤΗ ΑΠΟΚΡΗΑ
ΚΟΥΖΙΝΑ ΣΠΕΣΙΑΛ
ΛΟΥΚΟΥΛΟΣ
ΟΔΟΣ ΚΛΑΟΥΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗ
ΤΗΛΕΦ. 321-677
ΤΗΛΕΦ. 321-678
Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΘΕΡΜΑΙΝΕΤΑΙ

Τυπογραφεῖον Καθηλτεχνικό
"ΣΑΜΑΡΤΖΗ"
ΕΝΤΥΠΑ - ΜΠΙΛΙΕΤΤΑ
ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ
ΕΥΡΩΠΗΣ
Ἁγ. Ἀνδρέου 61 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)
Τηλ. 275-505 ΠΑΤΡΑΙ

Μ/Ν ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ
Ἀναχωρήσεις ἐκ ΠΑΤΡΩΝ δι' ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ καθημερινῶς καὶ ὥρα 13.00'
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ
ΟΘΩΝΟΣ—ΑΜΑΛΙΑΣ 12
ΤΗΛ. 277-676, 277-776 καὶ 271-038

ΕΛΛΑΣ-ΙΤΑΛΙΑ

ΦΕΡΡΥ ΜΠΟΤ „ΓΕΩΡΓΙΟΣ"
4.000 ΤΟΝΝΩΝ
Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν διὰ Μπρίντιζι ὥρα 9.30 μ.μ. Τρίτη — Πέμπτη — Σάββατον
Πληροφορίαι — εἰσιτήρια εἰς ἅπαντα τὰ γραφεῖα ταξιδίων. 10% ΕΚΠΤΩΣΗ εἰς εἰσιτήρια ἀ-λέ-ρετούρ
Δεχόμεθα ἐπιβάτας καὶ αὐτοκίνητα διὰ ΚΕΡΚΥΡΑ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΙΓΓΛΕΣΗ
Ὀθ. Ἀμαλίας 12, τηλ. 277.776, 277.676, 277.151

ΠΑΤΡΑ-ΑΓΚΩΝΑ
KARAGEORGIS LINES
ΤΑ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΑ ΦΕΡΡΥ — ΜΠΩΤ
F/B MEDITERRANNEAN SEA
ΕΚΑΣΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑΝ 10ην ΕΣΠΕΡΙΝΗΝ
ΕΚΑΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 2αν ΠΡΩΙΝΗΝ
ΑΠΟ 1ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΜΕΙΩΜΕΝΑΙ ΤΙΜΑΙ
ΕΙΔΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 1370
★
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ
Π. Α. ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ Ο. Ε.
ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ 32
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
277-204, 274-554, 270-994, 222-488

ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ «ΗΜΕΡΑΣ»

Οἱ νέοι τῆς ἐποχῆς καὶ ἡ παλιότερη γενιὰ

Τοῦ κ. ΑΝΤ. ΦΙΛΙΑ, ὀδοντιάτρου

Πρὶν ἀποφασίσουμε νὰ ἐκφράσουμε πρόχειρες κρίσεις καὶ νὰ διατυπώσουμε ἀφορισμούς, πρὶν νὰ ὑποδείξουμε λύσεις ἐπιστρατεύοντας ξεθωριασμένες ἀναμνήσεις καὶ ἀνεκτέλεστες συνταγὲς γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τῶν νέων, πρὶν ἀναλυθοῦμε σὲ ἀποκαρδιωτικὲς διαπιστώσεις καὶ ἀπογοητευτικὲς προβλέψεις, ἂς ἐξετάσουμε ἐμεῖς οἱ μεγαλύτεροι τῆς περασμένης γενιᾶς τοὺς ἑαυτούς μας, ἂς θυμηθοῦμε τὰ χρόνια ποὺ καὶ μεῖς εἴμαστε νέοι καὶ θὰ βροῦμε τὰ κοινὰ μὲ τοὺς σημερινοὺς νέους σημεῖα καὶ θὰ ἐπισημάνουμε τὶς διαφορές μας καὶ θὰ βγάλουμε ἔτσι σωστὰ συμπεράσματα. Μὲ τὸ νὰ στρέφουμε ἐγωϊστικὰ τὸ πρόσωπο καὶ νὰ ἀρνούμεθα τὸ διάλογο αὐξάνουμε τὴ μεταξύ μας ἀπόσταση καὶ βλάπτουμε τὴν πρόοδο ποὺ στηρίζεται στὴν πεῖρα τῶν μεγάλων καὶ τὴν δημιουργικὴ δύναμη τῶν νέων. Εἶναι ἄδικο νὰ παραδεχθοῦμε ἀβασάνιστα ὅτι ἡ νέα γενιὰ εἶναι χειρότερη ἀπὸ τὴν προηγούμενη. Αὐτὸ δὲ στέκει οὔτε στὴν ἀρχὴ τῆς ἐξέλιξης οὔτε καὶ στὴν ὠμὴ πραγματικότητα, ὅπως ἐμφανίζεται στὴν καθημερινή μας ζωή. Τὰ παιδιά μας εἶναι καλύτερα ἀπὸ ἐμᾶς. Θὰ γίνουν σωστότερα ἀπὸ ἐμᾶς, γιατὶ διαμορφώνουν καλύτερο χαρακτήρα. Ἔχουν ὡριμάσει στὴ σκέψη κι ἔχουν ξεκαθαρίσει στὸ μυαλό τους ἰδέες, ποὺ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς μεγάλους ἀκόμη δὲν τὸ καταφέραμε. Καὶ βέβαια μελετᾶμε τὴ νεολαία σὰν σύνολο καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ τὴν ἀδικοῦμε κρίνοντας ἀπὸ μερικὲς ἀσήμαντες ἐξαιρέσεις ποὺ εἶναι χρήσιμες, γιὰ νὰ ἐπισημαίνουν τὴ διαφορὰ καὶ δίνουν τὴ σύγκριση.

Καὶ πρῶτα —πρῶτα τὰ παιδιά μας φέρνουν στὸ κύτταρό τους τὴ δική μας κληρονομικότητα. Κι ἐφ' ὅσον ὑπάρχει σχέση καὶ συνέχεια, δὲν πρέπει ἀβασάνιστα νὰ τὰ μεμφόμαστε. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἐκδηλώσεις ποὺ ἐξετάζουμε γιὰ τὶς μεταξύ μας σχέσεις δὲν εἶναι μόνο ἀποτέλεσμα τοῦ κληρονομικοῦ φορέα, ἀλλὰ κυρίως εἶναι ἀποτέλεσμα ἐπίκτητων ἐπιδράσεων καὶ συνηθειῶν, θὰ πρέπει νὰ βροῦμε καὶ αὐτῶν τὰ πραγματικὰ αἴτια καὶ νὰ κατανείμουμε δίκαια τὶς εὐθύνες.

Ὅλοι οἱ ψυχολόγοι καὶ ψυχαναλυτές, οἱ εἰδικοὶ παιδαγωγοὶ ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴ μελέτη τῆς ἀνατροφῆς τοῦ παιδιοῦ, συμφωνοῦν χωρὶς καμμιὰ ἐξαίρεση, ὅτι ὁ χαρακτήρας τοῦ ἀνθρώπου, ὁ προσανατολισμὸς του στὴ ζωή, ἡ ἀνάπτυξή του ἡ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ καὶ ἡ ὑγεία του ἀκόμη ἀρχίζει καὶ τελειώνει στὴ παιδικὴ ἡλικία.

Στὰ χρόνια δηλαδὴ ποὺ τὸ ἄτομο δὲν αὐτενεργεῖ, ἀλλὰ καθοδηγεῖται ἀπὸ τοὺς μεγάλους, καὶ